

PRAECLARA ORCELENSIS ACADEMIA:
HOS TIBI MERITO FRUCTUS ACADEMICOS EX TUO
PERENNI FONTE PERCEPTOS, DOCTRINA TUA, OPERA, ATQUE INDUSTRIA
A ME ADQUISITOS, TUAÆ SVB VMBRA
PROTECTIONIS ACCIPIAS. D. O. ET C.
 D. PASCHALIS DE ROBRES.
JURIS CIVILIS PROFESSOR.

EX LIB. I.

PROUT JUSTITIA EST HABITUS animi, meritò constans dicitur, et perpetua voluntas. Leg. 1. tit. 1. P. 3.
 II. Licet bruta vestigio quodam rationis sæpe sæpius operentur; in illis tamen jus naturale formalitèr sumptum non adest. Leg. 2. tit. et P. 2.
 III. Ut homo liber per sui ipsius venditionem servus efficiatur, debet pretium participare. Leg. 1. tit. 24. P. 4.
 IV. Qui ex justa servitute sunt manumissi, rectè Libertini appellantur. tit. 22. P. 1.
 V. Manumissio in fraudem creditorum facta, ipso jure nulla est. Leg. 24. tit. 3. P. 6.
 VI. Institutio servi à domino facta in fraudem creditorum, sive cum libertate, sive absque ejus expressione; ex 2. Cap. Legis Æliæ Sentia sustinetur. Leg. 3. tit. 3. P. 3.
 VII. Potestas, sive jus vitæ, et necis in servos, æquitate juris, et D. Antonini constitutione modificata censetur. 6. tit. 1. P. 4.
 VIII. Liberi naturales ex concubina suscepti in domo retenta, per subsequens matrimonium cum illa contractum, legitimantur. Leg. 1. tit. 13. P. 4.
 IX. Adoptio facta ab extraneo jura patris naturalis non dissolvit; bene verò si facta sit ab ascendenti. Tit. 16. P. 4.
 X. Licet adoptio sit imago naturæ; plena tamen pubertas debet præcedere ad adoptandum. Tit. 16. P. 4.
 XI. Quæ deportatio Civitatem tollit Romanam, filii per illam à patria potestate liberantur; non verò per Relegationem. Leg. 2. et 3. ejusdem.
 XII. Tutela (auctore Sulpitio) vis est, atque potestas in capite libero &c. Leg. 1. tit. 16. P. 4.
 XIII. Hæc tamen parentibus est permessa in testamento à Leg. XII. tab. respectu filiorum in potestate existentium. Leg. 3. tit. 16. P. 6.
 XIV. Tutoris auctoritas in omni pupilli negotio debet intervenire, ex quo ejus conditio fieri possit deterior. Leg. 57. ejusdem.
 XV. Quam ob causam absque illa pupillus neque hæreditatem adire, neque bonorum possessionem, neque fideicommissum valet accipere. Leg. 13. tit. 6. P. 6.
 XVI. Ita tutoris auctoritas, ejusque præsentia in pupillari negotio est necessaria; ut ipsius rati habitio nihil operetur. Leg. 17. tit. 16. P. 6.
 XVII. Maxima, et media capitis diminutione tutoris, omnis perit tutela; legitima tantum, si minima tutori contingat. Leg. 21. tit. 16. P. 6.
 XVIII. Adolescentes non nisi volentes Curatores accipiunt, casu litis exempto. Leg. 13. tit. 16. P. 6.
 XIX. Ut prodigo detur Curator, debet ut talis esse à Judice declaratus. Leg. 13. ejusdem.
 XX. Perpetuo laborantibus morbo dandi sunt Curatores. Leg. 13. ejusdem.

EX LIB. II.

DOMINIUM NOVÆ SPECIEI FACTA ex aliena materia, regulari debet secundum mediam Imperat. Sententiam. Leg. 33. tit. 28. P. 2.
 II. Bonæ Fidei Possessor, licet diverso respectu, et dominio, facit indistinctè suos omnes fructus. Leg. 39. ejusdem.
 III. Dissensio in causis tradendi, et accipiendi non impedit domini translationem; si utraque habilis est, et idonea. Leg. 46. ejusdem.
 IV. Cessio usufructus extraneo facta nihil operatur; consolidationem verò, si facta sit proprietario. Leg. 24. et 25. ejusdem.
 V. Mala fides hæredis non nocet usucapioni, si defunctus justum habuit possessionis initium. Leg. 24. tit. 29. P. 3.
 VI. Licet maritus sit vere dominus rei dotalis, Lege Julia prohibetur illam alienare. Leg. 7. tit. 11. P. 2.
 VII. In testamenti ordinatione nullus actus extraneus debet intervenire. Leg. 1. tit. 1. P. 6.
 VIII. Neque hæres scriptus, neque fideicommissarius possunt esse testes in testamento; bene verò legatarius. Leg. 11. tit. 1. P. 6.
 IX. Institutio filii in potestate existentis, vel ipsius nominatim facta ex hæredatio, prima basis est testamenti. Leg. 3. tit. 7. P. 6.
 X. Servi alieni institutio ex persona domini sustinetur. Leg. 2. et 3. tit. 3. P. 6.
 XI. Conditio impossibilis in hæredis institutione, legato, vel fideicommissis apposita, pro non scripta reputatur; si verò contrariis apponatur, illos evertit, et vitiat. Leg. 3. tit. 4. P. 6.
 XII. Substitutio Vulgaris in suo herede non operatur in casum impotentia; sed voluntatis, et abstinentiæ. Tit. 5. P. 6.
 XIII. Legatum rei alienæ, sive testatoris, sive hæredis comercio exemptæ, validum est, dummodo extra Legatarii commercium non inveniatur. Leg. 3. tit. 9. P. 6.
 XIV. Jus accrescendi datur inter cohæredes ex juris necessitate, inter collegatarios verò ex præsumpta testatoris voluntate. Leg. 33. ejusdem.
 XV. Si testator, postquam rem suam legaverit, nulla necessitate compulsus illam alienaverit; quia adest animus adimendi, finitur legatum. Leg. 40. ejusdem.
 XVI. Si creditor debitori suo liberationem legaverit, utile est legatum. Leg. 41. tit. 9. P. 6.
 XVII. Si alienus servus legatus, absque hæredis facto fuerit manumissus, hæres liberatur ab obligatione. Leg. 41. ejusdem.
 XVIII. Error nominis, vel cognominis legatarii non vitiat legatum; si de ipsius constat persona. L. 13. tit. 3. P. 6.
 XIX. Translatio legati semper ademptionem supponit hæc tamen non semper illam producit. Leg. 39. tit. 9. P. 6.
 XX. Lex Falcidia tantum habet locum in bonis, quæ (deducto ære alieno) supersunt. Leg. 2. tit. 11. P. 6.

EX LIB. III.

MUTUUM PROPRIE IN REBUS numero, pondere, ac mensura fungibilibus consistit. Leg. 2. tit. 5. P. 5.
 II. Commodatarius non solum latam, et levem; sed etiam levissimam culpam tenetur præstare. Leg. 1. tit. 2. P. 5.
 III. Dies puræ stipulationis statim cedit, et venit; quia id, quod promissum est, efficacitèr peti potest. Leg. 12. tit. 11. P. 5.
 IV. Stipulatio facta à servo hæreditario hæreditati acquiritur, et per istam futuro domino. Leg. 7. tit. 11. P. 5.
 V. Fidejussor in maiorem summam, quam principalis, nequit obligari; et si ita eveniat, dumtaxat in excessu vitatur obligatio. Leg. 7. tit. 12. P. 5.
 VI. Si plures pro uno debitore fidejubeant, beneficio divisionis ex epistola D. Adriani juvantur. Leg. 8. tit. 12. P. 5.
 VII. Fidejussoria obligatio transitoria est ad hæredes. Leg. 16. tit. 12. P. 5.
 VIII. Nulla est venditio, si definitio pretii generalitèr arbitrio alieno relinquatur; valida tamen erit, si arbitrio certæ personæ. Leg. 5. tit. 5. P. 5.
 IX. Perfecta venditione, non dum tamen re tradita, periculum rei pertinet ad emptorem. Leg. 23. tit. 5. P. 5.
 X. Sicut pretium emptionis, ita etiam merx locationis in numerata pecunia debet consistere. Leg. 1. tit. 8. P. 5.
 XI. Si nihil de partibus lucri, et damni inter Socios fuerit conventum; ex natura contractus æqualitas servari debet. Leg. 3. et 4. tit. 50. P. 5.
 XII. Cujuscumque socii morte, sive naturali, sive civili finitur societas. Leg. 10. tit. 10. P. 5.
 XIII. Qui fines mandati excedit, æquitate juris in concurrenti summa actione mandati tenetur. Leg. 25. tit. 52. P. 5.
 XIV. Tutoris obligatio prout ex quasi contractu proveniens, ultra latam, et levem culpam non progreditur. Leg. 23. tit. 16. P. 6.
 XV. Indebiti solutio quasicontractus speciei debet accommodari. Leg. 28. tit. 14. P. 5.
 XVI. Ut vera solutione ejus, quod debetur, tollatur obligatio, requiritur, ut debitum simul, et semel solvatur. Leg. 3. tit. 15. P. 5.
 XVII. Si debitor necessitate coactus æstimationem pro re debita præstat, verè tollitur obligatio. L. 3. ejusdem.
 XVIII. Consignatio debiti, seu depositum à debitore, vel alio ejus nomine facta, vim solutionis habet, si creditor absque justa causa ejus acceptationem recusat. Leg. 3. ejusdem.
 XIX. Acceptilatio licet imaginaria sit solutio, æquitate juris veram tollit obligationem. Leg. 3. ejusdem.
 XX. Novatio, quia novam producit, verè primam tollit obligationem. Leg. 3. ejusdem tit. et P.

QUAS PUBLICO CERTAMINI OFFERT, QUI SUPRA DIVINO FAVENTE NUMINE, SUB TUTAMINE D. D. D. THIMOTEI CAVANES, JURIS UTRIVSQUE Examinatoris, et alterius Cathedræ Institutionum Moderatoris, in hac Pontificia, ac Regia Universitate, ejusque licæo. Die 17 Mensis *Maii* Anno D. M. DCC. LXXX.

Vt. D. D. Petrus Lesplaut, Univ. Rector. *Vt.* Balaguer C. Rr. ORIOLÆ: APUD JOSEPHUM ALAGARDA, ET PETRUM XIMENEZ DE LOPEZ.

